

קמא א מיי פ"ג מהלכות טהרה
הלכה א ופ"ו
מהלכות טומאת מת הלכה
ג:
ק ב מיי פ"ב מהל'
תמידין הלכה א:
ג מיי פ"ד מהלכות בית
הכזירה הלכה א והרפ"ד
טס:

מוסף רש"י

כלי עץ העשוי לנחת
הוא. שאין מנציחין אותו
ואינו דומה דעק (מנחות
צו.). כלי עץ העשוי
לנחת. מקום אחד, אינו
מקבל טומאה. ליתקם
כלי עץ לשק לנציח טומאה,
המטלטל. כל דבר המטלטל
או עור או שק, מה שק
המטלטל אף כלי עץ
המטלטל. כל דבר המטלטל
טומאה אינו חזק כפי
הטומאה (מגילה כד.).
נוטה כלפי צפון. רוח
דרומית משגת בו ומטו
כלפי אפון (שב"ס ב"ב
קמז.). ופירותיהן
מורקיבין. וממון שאין
יכולין להשמר ממכרים בול
(שם). כלפי דרום. רוח
לפון משגת בו (שם).
מפני שגשמי שנה
מועטין. ונחתם הגשמים
ממכרין הפירות הטרעין
ושאלותם משמחין
למכרין ציוק, הכי רוח
לעשירי ועצב לעניים
(שם). כלפי מזרח הכל
שמחין. שמעתיב
ממטת נמדה ופירות אינן
ציוק (שם). הכל עצבין.
שמחית שגשמי מטר
ומנוחה גזרת ויוק גדול
ופירות קרקע אינן מומים
(שם). שלחן בצפון.
כדמצי (שמות כ) והשלחן
תמו על זנב אפון, ומגורה
בדרום. כדמצי (שם)
ואת המטרה נמח השלחן
(שב"ס ב"ב טו.).
הדרן עלך שבעת ימים

רבינו הגאון

אבל כל כלי עץ העשוי
לנחת, כלומר שחשים עליו
דבר, ולהניחו עליו העשוי
לנחת הוא. ופרקיין שלחן
מניבין אותו בלחם
הפנים ומראין אותו לעולי
רגלים. ואסיקין ניסי
דקביעי לא חשיב, לאפקין
ארון וכרובים ומגדים
ולחם הפנים והבלועין,
ונשאריו שלשה הפסולין
במקומן מניחין שלשה
ומשנחנו את שבידורו
בגמרא זו עשרה ניסים
שנעשו במקדש שנית.
דהא תינן (בה) ולא כבו
גשמים אש של מערכה, וכן לא נצחה הרוח את עמוד העשן, דחשבינן להו במקום נסים שבירושלים. ולא יתכן שהיתה זו
המשנה שנויה כך כלל. ואסיקין ומי הוה עשן המערכה, והתניא ה' דברים נאמרו באש המערכה, רבוצה כארי וברה כחמה,
יש בלשבת שלה ממש, ואוכלת לחים כיבשים, ואינה מעלה עשן. ודחינן האש של הדיוט הוא מעלה עשן, דתניא נתנו
בני אהרן הכהן אש, אע"פ שהאש מן השמים מצוה להביא מן ההדיוט. במקדש ראשון היתה רבוצה כארי. ובמקדש שני
ככלב ולא חסינית. לפיכך היו עורכין עליה עצים למערכה, שבראשון לא היו עורכין אלא שני גזירין לקיים המצוה. ואסיקין
חוב וכי לא היתה הרוח מזוה עשן המערכה, והאמר רב יצחק בר אבדימי מוצאי יו"ט האחרון של חג הכל צופין בעשן המערכה
מיכוד. חמשה דברים היה חסר המקדש האחרון ואילו הן, ארון כפרת וכרוב אש ושכינה. ורוח הקודש שהיא הנבואה ואורים ותומים. ואש אע"פ שהיתה רבוצה ככלב לא היתה מסייעת. ת"ר שש אשות הן. יש אש אוכלת ואינה שותה הדין. כלומר
את תשפור עליה מים תכבה. אש שותה ואינה אוכלת שעל החולין. אש אוכלת ושותה דאליהו, שאכלה הבשר ושותה המים, שנאמר ואת המים אשר בתעלה לחבה. אש אוכלת לחים כיבשים היינו אש דמערכה. אש דוחה אש דגבריאלי. אש אוכלת
אש דשכינה. דאמר מר הושיט אצבעו בנייהן ושרפם. פי' המלאכים שהם אש שאמרו לפניו יתברך בעת שבא לבראות האדם מה אנוש כי תזכרנו ושרפן. עשן המערכה נוטה כלפי המזרח הכל שמחין כלפי מערב הכל עצבין. והתניא רוח מזרחית
לעולם יפה ורוח מערבית לעולם קשה. רוח צפונית יפה לחטים בשעה שהביאו שליש כי השלחן בצפון ומרבה החיטים לעשות סולת. וקשה ליתים כשחונטין, (ב) כי המגורה בדרום ומרבה השמן לגרות וקשה לחטים כשהביאו שליש. מכל מקום רוח
מזרחית יפה ורוח מערבית קשה קשיא לא בר אבדימי. ופרקיין לא קשיא הא לן והא להו. פי' לבני ארץ ישראל שהיו צופין לעשן המערכה, וכשנוטה כלפי מזרח היו הכל שמחים, כי רוב רוחות של אותה שנה מערבית היא. (וכי) וכוין שהן
שריין במערב מערבית יפה ורוח מזרחית קשה. אבל לבני בבל רוח מזרחית יפה להן שהן שריין במזרח ורוח מערבית קשה להם. הדרן עלך שבעת ימים

כ"י עין העשוי לנחת. כשליהי
מסכת חגיגה (דף טו:) פריך
והא מצופה זהב היה ומוכיח ממתני'
דמסכת כלים (פ"א משנה ג) דצמר
ציפוי אזלינן ומשני שאני שלחן דרשמנא
קרייה עץ דכתיב (יחזקאל מ) המוצנח
עץ שלם אמות וכו' עד וכתיב וידבר
אלי זה השלחן:

ואורים ותומים. אורים ותומים
הוו שטס לא כן היה
כהן גדול ממוסר בגדים אלף לא היו
משיצין לנשאלין בהן:

הדרן עלך שבעת ימים

כלי עץ העשוי לנחת הוא וכל כלי [עץ]
העשוי לנחת א"א אינו מקבל טומאה וחוצין
בפני טומאה אלא מלמד שמוגדיהן אותו
לעולי רגלים ואומרים להם ראו חיבתכם
לפני המקום שסילוקו כסדורו שנאמר
1' לשום לחם חום ביום הלקחו ותו ליכא
2' והאמר רב אושעיא בשעה שבנה שלמה
בית המקדש נטע בו כל מיני מגדים של
זהב והיו מוציאין פירותיהן בזמנן וכשהרוח
מנשבת בהן נושרין שנא' 2' רעש כלבנון
פריו וכשנכנסו נכרים להיכל יבש שנאמר
3' ופרח לבנון אומלל ועתיד הקב"ה להחזירן
שנאמר 4' פרוח הפרח ותגל אף גילת ורגן

כבוד הלבנון נתן לה ניסי דקביעי לא קא חשיב השחא דאתית להכי
ארון וכרובים נמי ניסי דקביעי ניהו אמר מר ועשן המערכה ומי הוה
עשן במערכה והתניא חמשה דברים נאמרו באש של מערכה רבוצה
כארי וברה כחמה ויש בה ממש ואוכלת לחין כיבשין ואינה מעלה עשן
כי קא אמרינן בדהדיוט דתניא 5' ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח
אע"פ שאש יורדת מן השמים מצוה להביא מן ההדיוט רבוצה כארי
והתניא א"ר הנינא סגן הכהנים אני ראיתיה ורבוצה ככלב לא קשיא
כאן במקדש ראשון כאן במקדש שני ובמקדש שני מי הואי והאמר
רב שמואל בר אינאי מאי דכתיב 6' וארצה בו ואכבד וקרינן ואכבדה
מאי שנא דמחוסר ה"א אלו חמשה דברים שהיו בין מקדש ראשון למקדש
שני ואלו הן ארון וכפורת 6' וכרובים אש ושכינה 7' ורוח הקודש ואורים
ותומים אמרי אין מיהוה הוה סיועי לא מסייעא ת"ר שש אשות הן יש
אוכלת ואינה שותה ויש שותה ואינה אוכלת ויש אוכלת ושותה ויש
אוכלת לחין כיבשין ויש אש דוחה אש ויש אש אוכלת אש יש אש
אוכלת ואינה שותה הא דידן שותה ואינה אוכלת דחולין אוכלת ושותה
דאליהו דכתיב 7' ואת המים אשר בתעלה לחכה אוכלת לחין כיבשין
דמערכה יש אש דוחה אש דגבריאלי ויש אש אוכלת אש דשכינה
דאמר מר 7' הושיט אצבעו בנייהם ושרפן ועשן המערכה אפילו כל
הרוחות שבעולם אין מזוזות אותן ממקומו 8' והאמר ר' יצחק בר אבדימי
במוצאי יו"ט האחרון של חג הכל צופין לעשן המערכה נוטה כלפי צפון
עניים שמחין ובעלי בתים עצבין מפני שגשמי שנה מרובין ופירותיהן
מורקיבין נטה כלפי דרום עניים עצבין ובעלי בתים שמחין מפני שגשמי
שנה מועטין ופירותיהן משתמרין נטה כלפי מזרח הכל שמחין כלפי
מערב הכל עצבין דאזיל ואתי כדיקלי ואבדורי לא הוה מיבדר אמר מר
כלפי מזרח הכל שמחין כלפי מערב הכל עצבין ורמינהו מזרחית לעולם
יפה מערבית לעולם קשה רוח צפונית יפה לחמין בשעה שהביאו שליש וקשה לזיתים בזמן שהן
חונטין רוח דרומית קשה לחמין בשעה שהביאו שליש ויפה לזיתים בזמן שהן חונטין ואמר רב יוסף ואיתימא
מר זוטרא 10' וסימנך שלחן בצפון ומגורה בדרום האי מרבה ידידה והאי מרבה ידידה לא קשיא הא לן והא להו':

הדרן עלך שבעת ימים

עשוי לנחת. שאינו מטלטל וכלי עץ לנציח טומאה הוקש לשק שנאמר (ויקרא יא) מכל כלי עץ או צגד או עור או שק וגו' מה שק
מטלטל מלא וריקן אף כלי עץ מטלטל מלא וריקן. ואף על גב דשלחן מצופה זהב צטל ציפוי לגביה כדלמרינן בשליהי חגיגה (כו:) שאני
שלחן דקרייא רשמנא עץ: **שגזייהו אוסו.** ומראין (י) אותו לחון: **ירעש כלבנון פרוי.** ירעש פרוי של ישראל כפיירי הלבנון אלמא יש פירי
כלבנון ולבנון הוא בית המקדש ומהו הרעש כשהרוח נושבת והן מקישין זה לזה רועשים וגשמע קולס: **דקביעי.** קבועים ועומדים תמיד
במקומן: **רבוצה כארי.** גחלת שנפלה
מן השמים בימי שלמה והיתה על
המזבח עד שבא מנשה וסילקה הימה
דומה לארי רוצץ: **ויש בה ממש.**
בשלהבת שלה: **כי קאמרי.** דמעלה
עשן בהדיוט קאמרי' באש הדיוט שהיו
מביאין אללה: **וארצה בו ואכדה.** חסר
ה"א. בנצולת חגי (ב) כתיבה וצבית
שני משמעי קרא: **ארון כפורס**
וכרובים. כוליה מדא מילתא ושכינה
לא שרתה בו ורוח הקודש לא הימה
בנציאס משנת (ט) שמים לדריוש ואליך:
דחולין. מן הקדחת שהוא כחש זמנא
למים ואינו חפץ לנכול: **דוחה אש.**
ממקומה להן: **דגבריאלי.** שירד
להציל חנינה מישראל ועוריה שליטן את
הכשנן מצפנים והקדיח מצחון לשרוף
את זורקיהן לתוכו כדלמרינן בערבי
פסחים(דף קטז.): **הושיט אצבעו.**
בסנהדרין הוא צפרק אחד דיני
מנוונות (דף נח): **גבי כימות של**
מלאכים שאמרו לפניו מנה אנוש
כי מזכרנו: מואלי י"ט האחרון של
חג. שמתמול נחתם גזר דינס על
גשמי שנה דמתנן 9' בנח נידונין על
המים: **נוטה כלפי צפון.** שרות
דרומית נושבת ופירותיהן מורקיבין
ואינן יכולין לאורזן ופוחטין ומוכרין
אותן צוול: **הכל שמחים.** שרות
מערבית שקולה היא ומציאה גשמים
לפי הראוי לא הפירות מורקיבין
ותצולת הזרע מלחת ואין רעב
צעולם: **הכל עצבים.** שהוא רוח
המייבשת את הרועים כדלמרינן
במסכת גיטין (דף לב) אפי' שופתא
צקופינא דמרא רפיא: **האי מרבה**
ידידה. כפונית מגדלת הראויין
לשלחן: **הא לן והא להו.** מזרחית
יפה לארץ צבל שהיא ארץ לכה מחמת
מימיה לעולם ולארץ ישראל קשה שהיא
ארץ הרים וצקעות וממחרת ליבש:

הדרן עלך שבעת ימים

כלי עץ העשוי לנחת הוא וכל כלי [עץ]
העשוי לנחת א"א אינו מקבל טומאה וחוצין
בפני טומאה אלא מלמד שמוגדיהן אותו
לעולי רגלים ואומרים להם ראו חיבתכם
לפני המקום שסילוקו כסדורו שנאמר
1' לשום לחם חום ביום הלקחו ותו ליכא
2' והאמר רב אושעיא בשעה שבנה שלמה
בית המקדש נטע בו כל מיני מגדים של
זהב והיו מוציאין פירותיהן בזמנן וכשהרוח
מנשבת בהן נושרין שנא' 2' רעש כלבנון
פריו וכשנכנסו נכרים להיכל יבש שנאמר
3' ופרח לבנון אומלל ועתיד הקב"ה להחזירן
שנאמר 4' פרוח הפרח ותגל אף גילת ורגן

הדרן עלך שבעת ימים

כלי עץ העשוי לנחת. כשליהי
מסכת חגיגה (דף טו:) פריך
והא מצופה זהב היה ומוכיח ממתני'
דמסכת כלים (פ"א משנה ג) דצמר
ציפוי אזלינן ומשני שאני שלחן דרשמנא
קרייה עץ דכתיב (יחזקאל מ) המוצנח
עץ שלם אמות וכו' עד וכתיב וידבר
אלי זה השלחן:

ואורים ותומים. אורים ותומים
הוו שטס לא כן היה
כהן גדול ממוסר בגדים אלף לא היו
משיצין לנשאלין בהן:

הדרן עלך שבעת ימים

א) ומגיה כי: מגילה
כו: מנחות טו: א) ט) לקמן
דף לט: א) א) לקמן דף
ג. עירובין ד' סג.
ד) פסחין לח: ט) ב"ב
דף קמז: א) ו) ב"ב דף כה:
מנחות ד' פו: א) ו) נכנסות
ה: וט"ג, ח) ב"ב:
ומולין, ט) ו"ל ארבע
(דוכריה סי' ז מבי ויהי
שנת ארבע לדריוש המלך
היה דבר ה' אל זכריהו),
ה) (י"ה טו.), ס) ז"ל
פ"ב מ"א,

תורה אור השלם

1. ויקן לו הבחן קודש פי
לא יהיה שם לחם פי אם
לחם הפנים המוקרים
מלפני ה' לשום לחם חם
ביום הקדוה:
2. ידו פתח פה ארץ
בראש הרים ירעש
כלבנון פרוי וציצו מעיר
כעשב הארץ:
3. ויער בים ויבשהו וכל
הנהרות התריב אקמל
קישן וקמל ופרח לבנון
אמלל. נחום א ד
4. פרח הפרח ותגל אף
גילת ורגן כבוד הלבנון
נתן לה דוד הפרמל
והשרין הפה וקרא כבוד
ה' דוד אלהינו:
5. ונתנו בני אהרן הבחן
אש על המזבח ויכרכו
עצים על האש:
6. עלו הקור והבאתם
עין ונבנה הקיית וקראו בו
ואקבדה אמר ה':
חגי א ח
7. ותפל אש ה' ותאכל
את העלה ואת העצים
ואת האבנים ואת העפר
ואת הפנים אשר בתעלה
לקחה: מלכים א יח לח

גליון הש"ס

גמ' וכרובים אש ושכינה.
ממחרת רבה כפי כהנלותן
נקט מנייה ולא נקט
שמייה:

תוס' ישנים

חמשה דברים שיש בין
מקדש ראשון לשני.
כפיוט לגזר יעקב אמר מהלל
ועירי כמזב ועודף אחיון
כנוז לנשון באש וכנוז
ועוד שלשה דברים. ותימה
לדרכיה עוב ולא עדה, ועוד
פי יו לו להיות טס מדרים
רמ"ח כנגד רמ"ח איברים
שנאדם, כמו שפייט טס אחו

הונו נקרב טס מיהו למספר כל נמחים בי עזור, ואין פי אס רמ"ו. והגיה ר"מ ועדף אחיון כנוז לנשון ועמד ארבע מלות ועשרים
ונלעה צו להכנס אלל לא באש וכנוז ועוד שלשה דברים, וזהו כמו שמשמע כלן בפירושו. ושמן המשחה שלח היה צבית שני לא קחשיב,
ללא חשיב אלל דברים שהיו נאין לגורן המקדש דוקא. בסריפ' פ"ק ראשון / תצריני באישון / והבהקן אורי באישון / והן
פי מאתך מענה לשון. ובתורתך האידה עיני / והודו והודו תעטריני / בפרק שני.

הדרן עלך שבעת ימים

(6) נראה דמקור ו"ל רוח דרומית יפה לזיתים בזמן שכן חונטין פי' המגורה וכו'.